

FAGUTVIKLING

Prosjekt skal gi flere sykepleierstudenter internasjonal erfaring

For å gi flere studenter internasjonal erfaring har Oslomet – storbyuniversitetet utviklet et emne som kombinerer teori og praksis hos en internasjonal partner i tolv uker.

Olav Johannes Hovland

Dosent

Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, Fakultet for helsevitenskap, Oslomet – storbyuniversitetet

Astrid Torbjørnsen

Førsteamanuensis

Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, Fakultet for helsevitenskap, Oslomet – storbyuniversitetet

Elisabeth Sørbø Haug

Seniorrådgiver

Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, Fakultet for helsevitenskap, Oslomet – storbyuniversitetet

Rosah Malambo

Førsteamanuensis

Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, Fakultet for helsevitenskap, Oslomet – storbyuniversitetet

Ann Kristin Bjørnnes

Studieleder

Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid, Fakultet for helsevitenskap, Oslomet – storbyuniversitetet

Internasjonalt samarbeid

Prosjektarbeid

Hovedbudskap

Denne artikkelen presenterer utviklingsprosjektet Oslomet-MOVES, som står for «Mobilitet organisert ved egen sykepleierutdanning». Hovedmålet med prosjektet er å øke studentenes muligheter for å få internasjonal erfaring. Det gjør vi ved å bygge bærekraftige strukturer for samarbeid med internasjonale partnere.

Internasjonalisering innebærer «et bevisst og ønsket samarbeid mellom land» (1). Innen høyere utdanning er internasjonalisering en politisk satsing for å heve relevansen og kvaliteten på utdanningene. (2, 3). Dermed er det et verktøy for sektoren og ikke et mål i seg selv.

Et internasjonalt perspektiv er sentralt for Oslomet

Etter endt utdanning ved Oslomet – storbyuniversitetet får 80-90 prosent av de ferdigutdannede sykepleierne arbeid i nærområdene Oslo og omegn. Over 60 prosent får jobb i Oslo by (4).

I Oslo er over 30 prosent av innbyggerne innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre (5). Oslomet må derfor være særlig bevisst på tiltak som bidrar til at studentene får internasjonal erfaring og styrker sin kulturelle kompetanse gjennom utdanningen.

Prosjektet Oslomet-MOVES ble utviklet som en oppfølging av stortingsmeldingen «En verden av muligheter». Et langsiktig mål i meldingen er at halvparten av norske gradsstudenter skal gjennomføre et utenlandsopphold i løpet av studiet.

Rammeplanstyrte utdanninger som sykepleie har utfordringer med å få utveksling til å passe inn i studieprogrammet. Det har ført til lavere mobilitet sammenliknet med andre utdanninger. Prosjektet adresserer disse utfordringene gjennom en helhetlig organisering av internasjonalisering i hele utdanningen (se figur 1).

Figur 1. Tre arbeidspakker i prosjektet

Kilde: Oslomet – storbyuniversitetet

Oslomet-MOVES har et mål om å doble andelen studenter som gjennomfører et utvekslingsopphold i løpet av sitt studieløp, sammenliknet med 2019. For å nå målet inneholder prosjektet tiltak som bidrar til kulturendring og kompetanseheving blant ansatte og studenter ved bachelorutdanningen i sykepleie.

Andre tiltak er nettverksbygging med internasjonale partnere og mellom profesjonsutdanningene på universitetet, etablering av bærekraftige utvekslingsavtaler og utvikling av strategier for kommunikasjon og markedsføring internt og eksternt.

Sykepleierstudenter fra flere land deltar digitalt

Covid-19 pandemien ble en sterk påminner om at fysisk mobilitet ikke alltid er mulig. Pandemien skapte imidlertid et nytt handlingsrom for interkulturell samhandling. For eksempel har samarbeid gjennom *Collaborative online international learning* (COIL) økt i omfang (6).

COIL er en forskningsbasert pedagogisk metode for nettbasert utveksling. Lærere samarbeider internasjonalt om å utvikle og gjennomføre COIL-prosjekter. Målet med disse nettbaserte prosjektene er å tilføre en internasjonal og interkulturell dimensjon innenfor den eksisterende undervisningen (7).

I en COIL vil studenter fra sykepleierutdanninger i flere land delta digitalt i et emne med felles oppgaver og aktiviteter. Disse planlegger og gjennomfører ansatte i fellesskap (8).

Studentene kan blant annet dra til Sør-Afrika

For å øke antall studenter som reiser ut, er det i fjerde semester utviklet et emne innen folkehelse i et globalt perspektiv (9). Emnet kombinerer teoretisk innhold med praksisstudier hos en internasjonal partner i tolv uker.

Avhengig av hvor studentene reiser ut i fjerde semester, gjennomfører de folkehelseemnet eller andre praksis- eller teoriemner ved det universitetet de reiser til. I tillegg har studentene i femte og sjette semester mulighet til å reise ut til partnere for å gjennomføre praksisstudier. Studentene kan søke om å få reise til institusjoner blant annet i Danmark, Sør-Afrika, Tyskland og New Zealand. Figur 2 viser ulike alternativer for utveksling.

Figur 2. Utvekslingsmuligheter ved Oslomet – storbyuniversitetet

Kilde: Oslomet – storbyuniversitetet

Å gjennomføre teoretiske emner i forbindelse med mobilitet, slik studentene ved Oslomet gjør i sitt fjerde semester, er sjelden innenfor bachelorutdanningen i sykepleie. Muligheten er viktig fordi vi kan tilby utveksling til europeiske partnere som ofte ikke har mulighet til å ta imot i praksisstudenter.

Skolepenger blir dekket

Utveksling til Europa skjer gjennom EUs utdanning- og opplæringsprogram Erasmus+ (10). Programmet har vært viktig for å få innført strategier om økt mobilitet innen høyere utdanning. Erasmus+ dekker studentenes skolepenger.

I tillegg gir programmet et ekstra stipend som dekker mesteparten av levekostnadene underveis i oppholdet. Samlet gir det studenter mulighet til å få internasjonal erfaring i løpet av studietiden, uavhengig av personlig økonomi.

I den siste arbeidspakken utvikler vi effektive informasjonskanaler. På den måten får studentene god kjennskap til hvilke muligheter de har for å få internasjonal erfaring i studiet. Oslomet-MOVES vektlegger å motivere studentene for internasjonalisering fra starten av utdanningen ved å promotere mulighetene tidlig i første semester.

Målet er å bygge kultur for mobilitet gjennom utvikling, utprøving og evaluering av ulike informasjonskanaler. I tillegg etablerer vi nettverk mellom ansatte som har kompetanse eller interesse for internasjonalisering, og mellom ansatte og studenter for å gjensidig styrke utviklingen av kulturell kompetanse (11).

Utveksling i teoriemner er relativt nytt

En av hensiktene med å styrke internasjonaliseringen i høyere utdanning er å utvikle et kompetansesamfunn som bidrar til å opprettholde produksjon og tjenesteytelser (1). Et annet poeng er at profesjonsstudenter i stor grad utdanner seg til arbeid innen offentlig sektor og tjenesteytelsene som det offentlige har ansvaret for.

Sykepleierstudenter skal gjennom sine studier ha kunnskap og kompetanse innen flere fagfelt. Disse ferdighetene skal ivareta likeverdige helsetjenester for alle grupper i samfunnet (12).

Tradisjonelt har studieprogrammer i sykepleie kun tilbudt studentutveksling i praksis. Utveksling i teoriemner er relativt nytt innenfor sykepleierutdanningene, både nasjonalt og internasjonalt. Tilbudet som Oslomet-MOVES gir egne studenter og studenter ved partnerinstitusjonene, er derfor nytt og unikt.

Teoriemnene er enklere å organisere enn praksisemner.

Grunnen til at det er blitt enklere å ta imot studenter fra partnerorganisasjoner på utveksling, er at teoriemnene er enklere å organisere enn praksisemner. I tillegg gir gjennomføring av teoriemner bedre muligheter til å utvikle og gjennomføre emner i samarbeid med partnerinstitusjonene.

En annen grunn til at det ikke er så enkelt å gjennomføre klinisk praksis for studentene i forbindelse med utveksling, er at det er ikke tilstrekkelig med praksisplasser.

Studentene møter også andre utfordringer i et praksisemne enn i et teoriemne.

Eksempler er etiske og faglige vurderinger knyttet til mangelfull kulturkompetanse eller språkbarrierer mellom studenter og pasienter.

Flere studenter blir mobile

Prosjektets dreining mot å bruke teoriemner i større grad vil gi flere studenter muligheter til mobilitet. Grunnen er at det reduserer belastningen på et allerede presset praksisfelt både nasjonalt og internasjonalt.

Vår erfaring er også at studenter som utveksler i klinisk praksis, i liten grad etablerer kontakt med lokale studenter, mens utveksling i teoriemner tilrettelegger for inkludering i studentfellesskapet ved partneruniversitetet.

Studenter på utveksling lærer og utvikler seg faglig og personlig.

Studenter på utveksling lærer og utvikler seg faglig og personlig. For eksempel når de arbeider med lokale studenter i grupper for å løse ulike utfordringer (13–16).

Samarbeidet fører til økt faglig og mellommenneskelig forståelse for faget og styrker forståelsen av ulikhetene mellom kulturer (17).

Selv om stortingsmeldingen «En verden av muligheter» vektlegger utveksling ved å reise ut, vil studenter som ikke har denne muligheten, få internasjonal erfaring gjennom digitale løsninger. Det skjer i samarbeid med studenter fra våre partnerinstitusjoner. Studenter som ikke ønsker eller har mulighet til å dra ut, får internasjonal erfaring ved å delta i tverrnasjonale grupper i COIL-emner (2).

Internasjonalisering hjemme er viktig

Vi vil understreke at internasjonalisering er mer enn deltakelse i mobilitetsprogrammer. Det er blitt estimert at opptil 90 prosent av studentene ikke deltar i et mobilitetsprogram på grunn av økonomiske forhold (18).

For å nå målet om å gi alle studenter internasjonal erfaring er det derfor behov for å utvikle nye lærings- og undervisningsmetoder som bidrar til å gi studenter «internasjonalisering hjemme». Det må skje ved at internasjonale, kulturelle og globale dimensjoner blir innvevd i læringsutbytter og aktiviteter på egen institusjon.

Studentene som kommer til Oslomet, samarbeider med lokale studenter.

Gjennom utvikling, utprøving og evaluering av nettbaserte kurs, for eksempel COIL, blir tilbudet utvidet og når flere studenter i samarbeid med internasjonale partnere. Et annet tiltak rettet mot studentgruppen som ikke reiser ut, er å undervise deler av studiets teoriemner på engelsk. Her deltar også innreisende studenter og gjesteforelesere fra våre partnerinstitusjoner.

Studentene som kommer til Oslomet, samarbeider med lokale studenter. Det bidrar også til internasjonal erfaring for de studentene som ikke kan eller ønsker å reise ut. For andre studenter kan deltakelse i et «internasjonalt klasserom» motivere til å reise ut senere i utdanningen.

Klimatiltak må vurderes

Det skjer en digital transformasjon innen høyere utdanning (19). Studenter og ansattes digitale ferdigheter er en nøkkel i å fremme globalt medborgerskap innen høyere utdanning (6). I det videre arbeidet med prosjektet er det nødvendig å legge til rette for å utvikle de tekniske løsningene og styrke de digitale ferdighetene blant dem som deltar.

«Internasjonalisering hjemme» må være en del av institusjonens strategi og mål. Det må «inneholde en internasjonalisert læreplan, bruk av andre språk i undervisning og veiledning, interkulturell læring og aktiviteter innen undervisning og læring, aktiviteter med internasjonalt innhold på campus og i nærmiljøet, bruk av IKT og digitale ressurser og til sist ledelse og tilrettelegging» (18).

Prosjektet har ikke satt klimamål, men i arbeidet med internasjonalisering har institusjonene et ansvar for å vurdere og evaluere sine tiltak opp imot klimaavtrykk. Tiltak som øker «internasjonalisering hjemme», er derfor strategisk viktig i arbeidet med å redusere klimautslipp. Et annet tiltak er å øke mobiliteten innen Erasmus+ og EU, da det gir bedre muligheter for mer klimavennlige reiser.

Prosjektet skal evalueres

Både i 2019 og 2023 reiste i overkant av 80 studenter på utveksling fra bachelorutdanningen i sykepleie. Justert for kullstørrelse økte andelen studenter som har hatt utveksling i løpet av graden sin, fra cirka 15 prosent i 2019 til 20 prosent i 2023. I tillegg har vi etablert to globale COIL-emner og planlegger et tredje.

Den neste milepælen i prosjektet er å undersøke hvilke erfaringer studenter og ansatte har med internasjonalisering i utdanningen. Vi skal evaluere erfaringer og effekten av de ulike delene av prosjektet, noe som vil gi oss et godt grunnlag for å utvikle innholdet i arbeidspakkene.

Prosjektet legger til rette for at mennesker med ulik kulturell bakgrunn møtes. En stor sykepleierutdanning som ved Oslomet møter flere og sammensatte utfordringer når det gjelder å nå internasjonaliseringsmålet. Oslomet-MOVES er et viktig prosjekt for å gi studentene styrket kulturell kompetanse (12).

Prosjektet er et av flere tiltak for å samordne disse utfordringene og på en god måte utnytte de mangfoldige ressursene som ligger i en stor utdanning. Prosjektet legger til rette for at mennesker med ulik kulturell bakgrunn møtes lokalt, nasjonalt og internasjonalt. I disse møtene skapes kulturell kompetanse (11).

Forfatterne oppgir ingen interessekonflikter.

DIGITAL UTVEKSLING: Etter pandemien har Collaborative online international... **LES MER** ∨

1. Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI). Internasjonalisering av utdanning. Oslo: NUPI; 2014. Tilgjengelig fra: <https://www.nupi.no/publikasjoner/innsikt-og-kommentar/hvor-hender-det/hhd-2014/internasjonalisering-av-utdanning> (nedlastet 27.04.2023).
2. Meld. St. 7 (2020–2021). En verden av muligheter – internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 2023. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-7-20202021/id2779627/> (nedlastet 27.04.2023).
3. Meld. St. 16 (2016–2017). Kultur for kvalitet i høyere utdanning. Oslo: Kunnskapsdepartementet; 2016. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/> (nedlastet 27.04.2023).
4. Oslomet – storbyuniversitetet. Kandidatundersøkelsen 2022. Hovedrapport. Oslo: Oslomet; 2022. Tilgjengelig fra: <https://ansatt.oslomet.no/documents/585743/142162695/Kandidatundersøkelse+2022+-+OsloMet.pdf/07f1663f-14f0-bbec-3c3b-24a538c2780a?t=1673518777474> (nedlastet 27.04.2023).
5. Oslo kommune. Befolkningens landbakgrunn. Oslo: Oslo kommune; 2023. Tilgjengelig fra: <https://www.oslo.kommune.no/statistikk/befolkning/landbakgrunn/> (nedlastet 27.04.2023).

6. Guimarães FF, Finardi KR. Global citizenship education (GCE) in internationalisation: COIL as alternative thirdspace. *Globalisation, societies and education*. 2021;19(5):641–57. DOI: [10.1080/14767724.2021.1875808](https://doi.org/10.1080/14767724.2021.1875808)
7. Beelen J, Jones E. Redefining internationalization at home. I: Adrian Curaj LM, Pricopie R, Salmi J, Scott P, red. *The European higher education area: Between critical reflections and future policies*. London: Springer Open; 2015. s. 59–72
8. Oslomet – storbyuniversitetet. Collaborative Online International Learning (COIL). Oslo: Oslomet; 2022. Tilgjengelig fra: <https://ansatt.oslomet.no/coil> (nedlastet 27.04.2023).
9. Oslomet – storbyuniversitetet. SYK2850 Folkehelse i et globalt perspektiv. Oslo: Oslomet; 2023. Tilgjengelig fra: <https://student.oslomet.no/studier/-/studieinfo/emne/SYK2850/2023/HØST> (nedlastet 27.04.2023).
10. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Erasmus+. Bergen: HK-dir; 2023. Tilgjengelig fra: <https://erasmuspluss.no> (nedlastet 27.04.2023).
11. Campinha-Bacote J. The process of cultural competence in the delivery of healthcare services: A model of care. *J Transcult Nurs*. 2002;13(3):181–4. DOI: [10.1177/10459602013003003](https://doi.org/10.1177/10459602013003003)
12. Forskrift 15. mars 2019 nr. 412 om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-412> (nedlastet 27.04.2023).
13. Johnson E, Heo H, Reich K, Leppisaari I, Lee O. Exploring exchange students' global minds in a study abroad project. Göteborg: JICC; 2015. Tilgjengelig fra: <https://immi.se/oldwebsite/nr38/heo.html>
14. Matthews EJ, Clune L, Luhanga F, Loewen R. The impact of cultural immersion international learning experiences on cultural competence of nursing students: A critical integrative review. *J Prof Nurs*. 2021;37(5):875–84. DOI: [10.1016/j.profnurs.2021.07.002](https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2021.07.002)
15. Hovland OJ, Johannessen B. Hvilken betydning har utveksling i studietiden hatt for sykepleiere i ettertid? *Sykepleien Forskning*. 2021;16(86982):e-86982. DOI: [10.4220/Sykepleienf.2021.86982](https://doi.org/10.4220/Sykepleienf.2021.86982)
16. O'Brien EM, O'Donnell C, Murphy J, O'Brien B, Markey K. Intercultural readiness of nursing students: An integrative review of evidence examining cultural competence educational interventions. *Nurse Educ Pract*. 2021;50:102966. DOI: [10.1016/j.nepr.2021.102966](https://doi.org/10.1016/j.nepr.2021.102966)

17. Magelssen R. Kultursensitivitet: om å finne likhetene i forskjellene. Oslo: Akribe; 2008.
18. Sierra-Huedo ML, Bruton L, Fernández C. Becoming global at home: An analysis of existing cases and a proposal for the future of internationalization at home. Journal of Education. 2022;0(0):1–14. DOI: [10.1177/00220574221108053](https://doi.org/10.1177/00220574221108053)
19. Brooks DC, McCormack M. Driving digital transformation in higher education. ECAR research report. Louisville: EDUCAUSE; 2020. Tilgjengelig fra: <https://library.educause.edu/-/media/files/library/2020/6/dx2020.pdf?la=en&hash=28FB8C377B59AFB1855C225BBA8E3CFBB0A271DA> (nedlastet 27.04.2023).